

ที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นกรณีที่คู่สมรสใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งหรือกรณีบุตรใช้ชื่อสกุลเดิมของมารดา หรือบิดาหรือบุตรบุญธรรมใช้ชื่อสกุลของผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นชื่อรองของตน

คู่สมรสอาจใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นชื่อรองได้เมื่อได้รับความยินยอมของฝ่ายนั้นแล้ว

ในกรณีที่ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลตายแล้ว ให้ผู้สืบสันดานของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลในลำดับที่ใกล้ชิดที่สุดซึ่งยังมีชีวิตอยู่ และใช้ชื่อสกุลนั้นมีสิทธิอนุญาตตามวรรคสอง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ การตั้งชื่อสกุลต้อง

(๑) ไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย หรือพระนามของพระราชินี หรือราชทินนาม เว้นแต่ราชทินนามของตน ของบุพการี หรือของผู้สืบสันดาน

(๒) ไม่ซ้ำกับชื่อสกุลที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ หรือชื่อสกุลที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว

(๓) ไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย

(๔) เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่และดำเนินการตาม มาตรา ๔/๑

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลจะอนุญาตให้ผู้ที่มีชื่อสกุลอยู่แล้ว หรือไม่มีชื่อสกุล ร่วมใช้ชื่อสกุลของตนก็ได้โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่

การอนุญาตตามมาตรานี้จะสมบูรณ์ต่อเมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้ออกหนังสือสำคัญแสดงการอนุญาตให้ใช้ชื่อสกุลให้แก่ผู้ที่จะใช้ชื่อสกุลนั้น

ในกรณีที่ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลตายแล้ว ให้ผู้สืบสันดานของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลในลำดับที่ใกล้ชิดที่สุด ซึ่งยังมีชีวิตอยู่ และใช้ชื่อสกุลนั้นมีสิทธิอนุญาตตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘

“ข้อตกลงในระหว่างการสมรสตามวรรคสอง หรือข้อตกลงที่คู่สมรสตกลงเปลี่ยนแปลงในภายหลังตามวรรคสามมิให้ใช้บังคับในกรณีที่คู่สมรสกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตน เว้นแต่คู่สมรสประสงค์จะกลับไปใช้ชื่อสกุลของคู่สมรสอีกฝ่ายอีกครั้ง จะต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสฝ่ายนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กที่ถูกทอดทิ้ง หรือเจ้าของสถานพยาบาล สถานสงเคราะห์ หรือสถานอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ประสงค์จะจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลของเด็กซึ่งตนอุปการะเลี้ยงดู หรือเด็กแห่งสถานดังกล่าวแต่ไม่ปรากฏชื่อสกุลใช้ร่วมกันหรือแยกกัน ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ และดำเนินการตามมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๖ ผู้มีชื่อตัวหรือชื่อรองอยู่แล้วประสงค์จะเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อรอง ให้ยื่นคำขอต่อ นายทะเบียนท้องที่ เมื่อนายทะเบียนเห็นว่าชื่อตัวหรือชื่อรองที่ขอเปลี่ยนใหม่นั้นไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้อนุญาตและออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อให้

การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรองหรือชื่อสกุลของผู้เยาว์ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บิดาและมารดาตามกฎหมายหรือตามข้อเท็จจริง แล้วแต่กรณี เว้นแต่กรณีบิดาหรือมารดา อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถให้ความยินยอมได้ ให้บิดาหรือมารดาคนที่สามารถให้ความยินยอมได้เป็นผู้ให้ความยินยอมเพียงฝ่ายเดียว

(๒) ผู้มีอำนาจปกครองตามกฎหมาย กรณีบิดาและมารดาสิ้นสภาพการสมรสด้วยการหย่าหรือทิ้งร้างกันไป

(๓) บุคคลที่ผู้เยาว์อยู่ในความอุปการะดูแล หรือผู้ปกครองกรณีผู้เยาว์เป็นคนไร้รากเหง้าไม่ปรากฏบิดาและมารดา

มาตรา ๑๗ ผู้มีชื่อสกุลอยู่แล้วประสงค์จะขอตั้งชื่อสกุลใหม่ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ และดำเนินการตามมาตรา ๔/๑

มาตรา ๑๘ ผู้ใดประสงค์จะใช้ราชทินนามของตน ของบุพการี หรือของผู้สืบสันดานเป็นชื่อสกุล ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ แล้วให้นายทะเบียนท้องที่เสนอต่อไปตามลำดับจนถึงนายทะเบียนกลาง

เมื่อนายทะเบียนกลางพิจารณาเห็นสมควรให้เสนอรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูล เมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงให้นายทะเบียนท้องที่รับจดทะเบียนชื่อสกุลนั้น และออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนชื่อสกุลให้แก่ผู้ขอ

มาตรา ๑๙ ให้นำความตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับกรณีนายทะเบียนท้องที่ที่ไม่รับจดทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุล รวมถึงการยกเลิกเพิกถอน และจำหน่ายทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลที่ดำเนินการโดยมิชอบหรือโดยทุจริต”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๑๓ บรรดากฎกระทรวง ประกาศและระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

“อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การขอตรวจ คัด หรือคัดและรับรองสำเนา ทะเบียนชื่อตัว ชื่อรองหรือชื่อสกุล	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๒) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ เปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อรอง	ครั้งแรก	๑๐๐ บาท
(๓) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ เปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อรอง	ครั้งที่สอง	๕๐๐ บาท
(๔) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ เปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อรอง	ครั้งที่สาม	๑,๐๐๐ บาท
(๕) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ เปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อรอง	ครั้งที่สี่เป็นต้นไป ครั้งละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๖) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ รับจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
(๗) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ รับจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล	ครั้งแรก	๑๐๐ บาท
(๘) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ รับจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล	ครั้งที่สอง	๕๐๐ บาท
(๙) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ รับจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล	ครั้งที่สาม	๑,๐๐๐ บาท
(๑๐) การออกหนังสือสำคัญแสดงการ รับจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล	ครั้งที่สี่เป็นต้นไป ครั้งละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๑๑) การออกใบแทนหนังสือสำคัญ ตาม (๒) – (๑๐)	ฉบับละ	๒๐๐ บาท”

ร่าง

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดให้การจดทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล สามารถยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งใด ๆ ตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด (เป็นการเพิ่มเป็นมาตรา ๔/๑)

๒. กำหนดให้บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดที่ได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎรและมีเลขประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้ว สามารถขอมีชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (เป็นการเพิ่มวรรคสองของมาตรา ๕)

๓. กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งชื่อสกุล (เป็นการแก้ไขมาตรา ๘)

๔. ยกเลิกมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

๕. กำหนดให้ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุล สามารถอนุญาตให้บุคคลใดไม่มีสัญชาติไทยหรือไม่ ร่วมใช้ชื่อสกุลของตนได้ (เป็นการแก้ไขมาตรา ๑๑)

๖. กำหนดให้คู่สมรสแต่ละฝ่ายสามารถกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนในระหว่างสมรสได้ โดยไม่ต้องทำความเข้าใจกัน เว้นแต่คู่สมรสประสงค์จะกลับไปใช้ชื่อสกุลของคู่สมรสอีกฝ่ายอีกครั้ง จะต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสฝ่ายนั้น (เป็นการเพิ่มวรรคสี่ของมาตรา ๑๒)

๗. กำหนดให้ผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กที่ถูกทอดทิ้ง หรือเจ้าของสถานพยาบาล สถานสงเคราะห์ หรือสถานอุปการะเลี้ยงดูเด็ก สามารถจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลของเด็กซึ่งตนอุปการะเลี้ยงดู หรือเด็กแห่งสถานดังกล่าว ทั้งเด็กที่มีสัญชาติไทยและไม่มีสัญชาติไทย (เป็นการแก้ไขมาตรา ๑๕)

๘. กำหนดให้การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรองหรือชื่อสกุลของผู้เยาว์ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลตามที่กำหนด (เป็นการแก้ไขมาตรา ๑๖)

๙. กำหนดให้ผู้มีชื่อสกุลอยู่แล้วประสงค์จะขอตั้งชื่อสกุลใหม่ สามารถยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งใด ๆ ตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด (เป็นการแก้ไขมาตรา ๑๗)

๑๐. กำหนดให้ผู้ประสงค์จะใช้ราชทินนามของตน ของบุพการี หรือของผู้สืบสันดานเป็นชื่อสกุล ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ แล้วให้นายทะเบียนท้องที่เสนอต่อไปตามลำดับจนถึงนายทะเบียนกลาง เมื่อนายทะเบียนกลางพิจารณาเห็นสมควรให้เสนอรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูล เมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงให้นายทะเบียนท้องที่รับจดทะเบียนชื่อสกุลนั้น (เป็นการแก้ไขมาตรา ๑๘)

๑๑. กำหนดให้การนำความตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับกรณีนายทะเบียนท้องที่ไม่รับจดทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุล รวมถึงการยกเลิกเพิกถอน และจำหน่ายทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลที่ดำเนินการโดยมิชอบหรือโดยทุจริต (เป็นการแก้ไขมาตรา ๑๙)

๑๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (เป็นการแก้ไขมาตรา ๒๐)

๑๓. ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (เพิ่มเติมมาตรา ๑๒)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับชื่อบุคคลมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนทั้งบุคคลผู้มีสัญชาติไทยและไม่มีสัญชาติไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้